

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo finansija
NAZIV PROPISA	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet upotrebljavnih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet upotrebljavnih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica riješiće se sljedeće:

- povećanje budžetskih prihoda po osnovu poreza na promet upotrebljavnih vozila;
- veći nivo poreske discipline;
- bolji protok informacija o prometu upotrebljavnih motornih vozila;
- pravedniji sistem oslobođenja od plaćanja poreza na promet upotrebljavnih motornih vozila;
- bolja evidencija Poreske uprave o prometu upotrebljavnih vozila.

Identifikovana je loša praksa sticalaca motornih vozila da putem punomoćja neograničenog roka trajanja ostvaruju prava po osnovu raspolaganja vozilom, a istovremeno izbjegavaju plaćanje poreza na promet upotrebljavnih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica. Predloženo zakonsko rješenje će doprinijeti boljoj evidenciji o prometu motornih vozila, što će biti korisno kako za formalne vlasnike motornih vozila tako i za budžetske prihode Crne Gore.

Posljedice ovog problema ogledaju se u nesređenoj evidenciji stvarnih vlasnika nad vozilima što negativno utiče kako na složenost poslova osiguravajućih društava, tako i na budžetske prihode i formalne vlasnike nad motornim vozilima.

Direktno oštećena strana je Budžet Crne Gore imajući u vidu da postoji značajan procenat prometa motornih vozila koji nije oporezovan. Indirektno, svaki prodavac, odnosno prenosilac motornog vozila, plovnog objekta, vazduhoplova i letilice koji prava nad vozilom prenese preko punomoćja, ulazi u zonu visokog rizika od nastanka negativnih posljedica zbog postupaka stvarnog vlasnika vozila. Posljedice za formalnog vlasnika vozila su posebno velike ukoliko neformalni vlasnik vozila napravi prekršaj van teritorije Crne Gore.

U slučaju „status quo“:

- Budžet Crne Gore će ostati uskraćen za značajan iznos poreskih prihoda;
- velikim brojem vozila će upravljati neformalni vlasnici, što u slučaju saobraćajnih prekršaja može imati negativne posljedice za formalne vlasnike;
- Poreska uprava može biti uskraćena za podatke o prometu upotrebljavnih vozila.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet upotrebljavnih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica postići će se sljedeći ciljevi:

- uvećanje budžetskih prihoda po osnovu poreza na promet upotrebljavnih vozila;
- motivacija stvarnih vlasnika vozila da izvrše prevod vozila na svoje ime;
- bolja evidencija Poreske uprave o prometu upotrebljavnih motornih vozila.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet upotrebljavnih motornih vozila,

plovnih objekata, vazduhoplova i letilica je usklađen sa Fiskalnom strategijom Crne Gore za period 2024-2027. godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Ministarstvo finansija se odlučilo za regulatornu opciju imajući u vidu da je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet upotrebljavnih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica predviđen Fiskalnom strategijom Crne Gore za period 2024-2027. godine.

Učestala pojava da stvarni vlasnici ne prevode vozilo na svoje ime, te na taj način izbjegavaju plaćanje poreza je osnovni motiv za predlaganje izmjena i dopuna ovog zakona. Predlaže se zakonsko rješenje koje će motivisati lica koja su formalni vlasnici vozila da ista prevedu na svoje ime pod značajno povoljnijim uslovima.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjeroatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet upotrebljavnih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica će imati pozitivan uticaj na:

- stvarni vlasnici vozila koji će imati mogućnost da vozila koja nijesu preveli na svoje ime prevedu u zakonom predviđenom roku pod povoljnijim uslovima;
- Budžet Crne Gore, u smislu veće naplate poreskih prihoda;
- društva koja se bave osiguranjem, u kontekstu bolje evidencije stvarnih vlasnika vozila.

Primjenom navedenih normativnih rješenja neće nastati dodatni troškovi građanima i privredi.

Predloženi propis neće direktno uticati na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu.

Predloženo zakonsko rješenje može stvoriti određeni nivo administrativnog opterećenja za Poresku upravu imajući u vidu da se očekuje velika zainteresovanost za primjenu ovog zakona.

Primjena ovog zakona neće prouzrokovati biznis barijeru.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistekti finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda?
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju predloženog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.

Implementacijom predloženih zakonskih rješenja neće nastati međunarodne finansijske obaveze.

Nacrt zakona ne podrazumijeva obavezu donošenja podzakonskih akata iz kojih će proistekti

finansijske obaveze.

Implementacijom predloženog zakonskog rješenja budžet Crne Gore će ostvariti uvećanje naplate poreza po ovom osnovu za približno 1,5 mil.€. Očekuje se velika zainteresovanost za primjenu ovog zakona, posebno u dijelu prometa vozila iz ranijih perioda za koji poreska obaveza nije plaćena. Predmetno zakonsko rješenje će motivisati poreske obveznike da poresku obavezu izmire pod povoljnijim uslovima, u trajanju od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Procjena finansijskih prihoda koji će nastati primjenom ovog zakonskog rješenja je sprovedena prilikom pripreme Fiskalne strategije Crne Gore za period 2024-2027. godine.

Primjena ovog zakonskog rješenja će uvećati naplatu poreskih prihoda za promet koji se, prije svega, desio u ranijem periodu.

Očekuje se da ovo zakonsko rješenje doprinese:

- uvećanju poreskih prihoda po osnovu poreza na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica;
- boljoj evidenciji o stvarnim vlasnicima nad motornim vozilima.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
 - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U pripremi ovog zakonskog rješenja nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

Ministarstvo finansija sprovodi javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica, u periodu od 3. marta do 23. marta 2025. godine.

Nakon sprovedene javne rasprave, Ministarstvo finansija će pripremiti Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi za Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mјere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Kod implementacije predloženog propisa ne postoje potencijalne prepreke.

Ministarstvo finansija će iskoristiti sve raspoložive kanale komunikacije sa zainteresovanim stranama kako bi svi poreski dužnici bili upoznati sa povoljnostima koje nudi ovaj zakon, te omogućiti efikasnu implementaciju predloženog zakona.

Glavni indikator za mјerenje ispunjenja cilja će biti uvećanje naplate poreskih prihoda po osnovu Zakona o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica.

Nakon implementacije predloženog zakona, Ministarstvo finansija će izvršiti procjenu efekata koji će nastati primjenom ovog zakona.

Datum i mjesto

Podgorica, 3. mart 2025. godine